

Avtale om frivillig rapportering av biodrivstoff mellom Miljøverndepartementet og Norsk Petroleumsinstitutt (NP)

Bakgrunn og formål

EUs direktiver om fornybar energi (2009/28/EF) og drivstoffkvaliteter (2009/30/EF) ansees som EØS-relevante, og vil etter all sannsynlighet bli tatt inn i norsk lovgivning. I påvente av innføring av obligatoriske bærekraftskriterier, ønsker avtalepartene å innføre en frivillig avtale om utvidet rapportering på omsetning av biodrivstoff til veitrafikk. Formålet med en utvidet rapportering er å øke kunnskapen om det biodrivstoffet som omsettes, å kunne få informasjon om eventuell klimagevinst, samt å fremskaffe mest mulig erfaring om hvordan fremtidige krav i EU-direktivene vil kunne fungere på best mulig måte nasjonalt.

Avtalens parter

Avtalens parter er Miljøverndepartementet og Norsk Petroleumsinstitutt (NP). NP inngår denne avtalen på vegne av medlemsbedriftene Esso Norge AS, A/S Norske Shell, Statoil Norge AS og Uno-X Energi AS. Disse selskapene er pålagt å rapportere omsetning av biodrivstoff i tråd med kravene i produktforskriftens § 3-16. Rapporteringsstedet er på samme måte slik det er nedfelt i forskriften om særavgifter, § 2-1.

Avtalens omfang

Avtalen vil i praksis innebære en utvidet rapportering i forhold til gjeldende krav i produktforskriftens § 3-16. Den utvidede rapporteringen vil gjelde for følgende områder:

- a) Sporbarhet: Hensikten med å etablere et system for sporbarhet er å kunne dokumentere egenskapene til det biodrivstoffet som omsettes. Egenskaper som minimum må kunne dokumenteres er råstoff og opprinnelsesland. Virksomhetene må selv etablere et system for sporbarhet basert på de massebalanseprinsippene som angis i vedlegg 1.
- b) Klimagevinst: For å synliggjøre klimagevinsten skal det foretas klimagassberegninger som er basert på metodikken i direktiv 2009/30/EF. Hvordan klimagassberegningen skal gjennomføres er beskrevet i vedlegg 1.

Tidspunkt for rapportering

Det skal rapporteres kvartalsvis til Klima- og forurensningsdirektoratet slik det fremgår av vedlegg 1.

Rapporteringsform

Det skal rapporteres i den form som beskrives i vedlegg 2.

Publisering av rapporterte tall

Klima- og forurensningsdirektoratet kan offentliggjøre de tallene som innrapporteres, men publiseringen av innrapportert klimagevinst kan kun skje på et aggregert nivå for hele bransjen.

Opphør av avtalen

Avtalen opphører når EUs rapporteringskrav i direktivene 2009/28/EF og/eller 2009/30/EF er innført gjennom forskrift i Norge, tentativt 1. januar 2011.

Avtalepartene står fritt i å kunne si opp avtalen i avtaleperioden. Det er en gjensidig oppsigelsesfrist på 3 måneder.

Ikrafttredelse

Denne avtalen trer i kraft 1. februar 2010.

Sted, dato: Oslo, 29.12.2010

For Miljøverndepartementet

For Norsk Petroleumsinstitutt

Eirik Solth

Inger-Lise M. Nøstvik

VEDLEGG 1: Rapporteringens innhold

Etablering av system for sporbarhet

Hensikten med å etablere et system for sporbarhet er å kunne dokumentere egenskapene (her: klimaregnskap) til det biodrivstoffet som omsettes.

Etter art. 7c i direktiv 2009/30/EF skal det brukes massebalansesystem for å dokumentere og vise oppfyllelse av kravene til bærekraft (inkl. klimagevinst). EUs system skal

- muliggjøre at forsendelser/batcher av råstoff/biodrivstoff med ulike egenskaper kan blandes,
- inneholde informasjon om bærekraftsegenskaper (avtalen omfatter kun klimagevinst) og mengder for de ulike batchene som måtte inngå i en blanding,
- sørge for at summen av alle uttakene fra en blanding vil ha de samme bærekraftsegenskapene (avtalen omfatter kun klimagevinst), og være i samme mengder, som summen av alle batcher i blandingen.

Massebalansen sikrer at lik mengde av et produkt med spesifikke egenskaper som går inn i verdikjeden kommer ut i den andre enden, ved at egenskapene dokumenteres. Med en slik tilnærming kan det for eksempel blandes 1000 liter bioetanol med dokumenterte egenskaper med 100 000 liter udokumentert bioetanol, frakte tanken til Norge og så tappe ut igjen 1000 liter etanol med de samme dokumenterte egenskapene.

Avtalen innebærer at disse prinsippene skal ligge til grunn for det enkelte selskaps system for sporbarhet knyttet til biodrivstoff. Det enkelte selskap må selv sette opp et tilfredsstillende system for sporbarhet basert på massebalanseprinsippene ovenfor.

Egenskaper som minimum må dokumenteres gjennom systemet er råstoff og opprinnelsesland. Andre egenskaper ved drivstoffet som evt. brukes i klimagassberegningene (se nedenfor) må også dokumenteres.

Rapportering av karbonintensitet og klimagevinst

Beregning av karbonintensiteten (gram CO₂ per megajoule drivstoff) og klimagassgevinst for biodrivstoff skal gjøres gjennom bruk av standardverdier i tabell i Del A, B, D og E.

Standardverdiene (de generelle, se Del A og B i annex IV direktiv 2009/30/EF) er basert på at biodrivstoffet er produsert uten netto utslipp av karbon på grunn av endringer i arealbruk. Avtalepartene er inneforstått med at så lenge det ikke foreligger et internasjonalt sertifiseringssystem for biodrivstoff, vil NPs medlemmer ikke kunne dokumentere forhold som gjelder eventuelle endringer i arealbruk.

Karbonintensiteten (gram CO₂ per megajoule drivstoff) og klimagassgevinst kan dermed hentes ut fra tabeller med generelle (basert på råstoff) eller disaggregerte (delt opp på ulike ledd i produksjonsprosessen) standardverdier.

Av praktiske årsaker og manglende retningslinjer fra EU kan standardverdier og disaggregerte standardverdier brukes (se også art. 7d i Direktiv 2009/30/EF) for biodrivstoff basert på råstoff dyrket både i og utenfor Europa (dvs. EU/EØS).

Rapportering

Det skal rapporteres klimaberegninger (karbonintensitet og klimagevinst) innen 1. mai for første kvartal 2010. Neste rapportering vil være 1. november for 2. og 3. kvartal i 2010.

Resultater for kalenderåret 2010 rapporteres innen 1. april 2011. Deretter vil det være halv- og helårlig rapportering henholdsvis innen 1. september og 1. april.

Forslag til rapporteringsskjema er gjengitt i vedlegg 2.

VEDLEGG 2: Skjema for rapportering av klimagevinst

Eksempel på utfylt skjema

Drivstoff: Bioetanol	Gjennomsnittlig klimagassreduksjon (%)	Gjennomsnittlig karbonintensitet (gCO_{2eq}/MJ)
Råvare		
<i>Sukkerrør</i>	74	22
<i>Hvete</i>	22	66
SUM	44	48
Drivstoff: Biodiesel		
Råvare		
<i>Raps</i>	25,5	68
<i>Soya</i>	75	22
SUM	53	40,4

Merknader til skjema

Råvare

Det skal rapporteres både samlet per drivstoff, og per råvare. Rubrikkene for hver råvare skal bestå av de sammenlagte resultatene for alle batchene med en type drivstoff fra denne råvaren. Rubrikken "SUM" viser summen av resultatene for hver type biodrivstoff.

Klimagassreduksjon i prosent

I disse rubrikkene oppgis klimabesparelsen i prosent. Klimabesparelsen framkommer ved å dividere karbonintensiteten i biodrivstoffet med standardverdiene for fossilt drivstoff. I direktiv 2009/30/EC brukes en generell verdi for fossilt drivstoff på 83,8 gCO_{2eq}/MJ. Denne skal brukes hvis det ikke er tilgjengelig annen informasjon knyttet til rapportering av fossilt drivstoff under direktivet.

Eksempel:

Utslippene fra etanol med 22 gCO_{2e}/MJ tilsvarer $(22/83,8)*100 = 26$ prosent av utslippene fra fossil bensin. Det vil si en klimabesparelse på 74 prosent.

Karbonintensitet i gCO₂/MJ

I disse rubrikkene oppgis gjennomsnittlig karbonintensitet for drivstoffet fra hver type råvare. Disse tallene legges til grunn ved beregning av klimagassreduksjon i prosent.